



**Pan
Dariusz Piwoński
Radny Rady Miejskiej Wrocławia**

ul. Sukiennice 9
50-107 Wrocław

Wrocław, 23 listopada 2020 r.

WWE-OF.0003.1.2020
00144735/2020/W

Dotyczy: Zapytania w sprawie działań władz miasta w celu poprawy jakości powietrza.

Szanowny Panie Radny,

odpowiadając na Pańskie zapytanie z dnia 9 listopada 2020 r. w sprawie działań władz miasta w celu poprawy jakości powietrza uprzejmie informuję,

Ad. 1

W ramach Programu KAWKA Plus jednym z głównych działań naprawczych mających wpływ na poprawę jakości powietrza realizowanych w Gminie Wrocław jest program dotacji do wymiany lokalnych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym na ogrzewanie niskoemisyjne.

Program dotacji do wymiany lokalnych źródeł ciepła na paliwa stałe realizowany jest od 2014 roku i skierowany jest do właścicieli i najemców lokali mieszkalnych położonych na terenie Wrocławia, którzy zdecydują się na zmianę urządzeń grzewczych opalanych węglem i zastąpienie ich ogrzewaniem gazowym, elektrycznym, lekkim olejem opałowym, podłączeniem do miejskiej sieci ciepłowniczej lub urządzeniem grzewczym wykorzystującym odnawialne źródła energii. Obecnie w ramach programu można uzyskać dofinansowanie w wysokości 100 % kosztów kwalifikowanych inwestycji, ale nie więcej niż 15 tys. złotych. (w latach wcześniejszych dofinansowanie wynosiło 70 % kosztów nie więcej niż 12 tys. zł.) Początkowo w latach 2014 – I półrocze 2018 program współfinansowany był z Narodowym i Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (KAWKA). Od marca 2018 roku program w całości finansowany jest ze środków gminnych (Wrocławskie dotacje do wymiany pieców- KAWKA Plus). Aktualnie podstawą realizacji programu jest Uchwała

Nr XV/417/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na zadania służące ochronie powietrza, polegające na trwałej zmianie ogrzewania opartego na paliwach stałych na ogrzewanie niskoemisyjne. Dodatkowo uruchomiono uzupełniający program dotacyjny - termoKAWKA obejmujący dofinansowanie do wymiany starych drewnianych okien w nieruchomościach, w których w ramach gminnego programu dotacyjnego KAWKA Plus. zlikwidowano źródło ciepła na paliwo stałe. Wysokość dotacji w programie to 5 000 zł , ale nie więcej niż 1000 zł za wymianę jednego okna

zewnątrznego. Podstawą realizacji tego programu jest Uchwała Nr XV/418/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej osobom fizycznym na zadania służące poprawie efektywności energetycznej polegającej na wymianie okien zewnętrznych.

W ramach realizacji programu „Wrocławskie dotacje do wymiany pieców-KAWKA Plus” w latach 2018-2019 zlikwidowano 2616 palenisk, a początku trwania programu tj. od 2014 roku to łącznie przeszło 9 000 palenisk.

Natomiast w ramach Programu ochrony powietrza w latach 2018-2019 realizowane były działania naprawcze określone w Programie ochrony powietrza dla strefy aglomeracja wrocławska, który stanowi załącznik nr 1 do Programu ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego, przyjętym uchwałą nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014 r.

Działania naprawcze określone w Programie ochrony powietrza przyjętym uchwałą nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014 r.:

1. Obniżenie emisji z ogrzewania indywidualnego - podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej lub wymiana na ogrzewanie nisko- lub bezemisyjne (gazowe, elektryczne) mieszkań ogrzewanych indywidualnie (głównie piecami węglowymi) w zabudowie wielorodzinnej oraz jednorodzinnej zlokalizowanych w obszarach przekroczeń Miasta Wrocław.
2. Podłączenie do sieci ciepłowniczej - systematyczne podłączanie do sieci ciepłowniczej zakładów przemysłowych, spółek miejskich i budynków użyteczności publicznej (wymiana ogrzewania węglowego) w rejonie gdzie sieć ciepłownicza istnieje.
3. Budowa, modernizacja i remont dróg - budowa, modernizacja i remonty dróg na terenie Miasta Wrocław, w tym szczególnie likwidacja nawierzchni nieutwardzonych, gruntowych.
4. Czyszczenie ulic - ulice o największym natężeniu ruchu pojazdów w Mieście Wrocław, ulice o małym natężeniu ruchu pojazdów po okresie zimowym.
5. Kontynuacja wdrożenia Inteligentnego Systemu Transportu we Wrocławiu - system ITS to narzędzie umożliwiające służbom miejskim efektywną i skuteczną realizację polityki Gminy Wrocław w zakresie optymalizacji wykorzystania infrastruktury transportowej Wrocławia, dostarczając jednocześnie uczestnikom ruchu maksimum użytecznej informacji o warunkach ruchu i optymalnych sposobach przemieszczania się. System ITS to rozległy system informatyczny pozyskujący dane z drogowych urządzeń sterujących i pomiarowych oraz pojazdów transportu publicznego we Wrocławiu, przetwarzający te dane w Centrum Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym i udostępniający dane użytkownikom dróg, pasażerom transportu publicznego i innym instytucjom. Na podstawie pozyskanych i przetworzonych danych System ITS optymalizuje prace sterowników sygnalizacji świetlnej, steruje elektronicznymi tablicami tekstowymi na drogach i na przystankach transportu publicznego oraz wspomaga zarządzanie zdarzeniami w ruchu drogowym i transporcie publicznym.
6. Rozwój i modernizacja systemu transportu publicznego - wprowadzenie wspólnego i atrakcyjnego cenowo biletu na przejazdy aglomeracyjne, prowadzenie polityki cenowej opłat za przejazdy zachęcające do korzystania z systemu transportu zbiorowego (szczególnie dla przejazdów wielorazowych – bilety miesięczne, semestralne), rozwój i zwiększenie udziału ekologicznego transportu publicznego, wprowadzenie niskoemisyjnych paliw i technologii, modernizacja infrastruktury transportu publicznego (system tramwajowy i kolejowy), budowa nowych i modernizację istniejących węzłów przesiadkowych.
7. Realizacja projektu zintegrowanego systemu transportu szynowego - zakres projektu obejmuje stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji szynowej w mieście Wrocław, którego podstawowymi podsystemami składowymi jest transport kolejowy tj. nowy system

- przewozów aglomeracyjnych zwany Wrocławską Koleją Aglomeracyjną i tramwajowy, przewidziany w dwóch standardach: nowego środka komunikacji tj. Tramwaju Plus oraz połączeń o podwyższonym standardzie zwanych liniami średnicowymi. Cechy główne systemu to bazowanie na transporcie szynowym oraz zapewnienie maksymalnej integracji z innymi systemami transportowymi funkcjonującymi na terenie miasta.
8. Rozbudowa systemu Park & Ride - organizacja systemu bezpiecznych parkingów na obrzeżach miasta łącznie z systemem taniego transportu zbiorowego do centrum (system Park & Ride).
 9. Edukacja ekologiczna - akcje edukacyjne mające na celu uświadamianie społeczeństwa w zakresie: korzyści jakie niesie dla środowiska korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów transportu (rower, poruszanie się pieszo), szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych, korzyści płynących z podłączenia do scentralizowanych źródeł ciepła, termomodernizacji, promocji nowoczesnych niskoemisyjnych źródeł ciepła i inne.
 10. Monitoring inwestycji budowlanych pod kątem ograniczenia nieorganizowanej emisji pyłu - obniżenie emisji pyłu pochodzącej z inwestycji budowlanych poprzez: kontrole czystości kół w pojazdach wyjeżdżających z placów budów, kontrole czystości ulic przy wyjazdach z placów budów, kontrole zabezpieczeń przeciwko pyleniu i roznoszeniu odpadów (np. styropianu) z terenu inwestycji budowlanych oraz w trakcie przewożenia materiałów sypkich.
 11. Zwiększenie udziału zieleni w przestrzeni miasta - szczególnie poprzez: wprowadzanie nowych obszarów zieleni wzdłuż szlaków komunikacyjnych, nasadzenia krzewów na istniejących skwerach, zieleńcach.
 12. Zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego - stosowanie odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie stężeń dwutlenku azotu oraz pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} i B(a)P, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczących np. układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta, wprowadzania zieleni izolacyjnej (szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych), zagospodarowania przestrzeni publicznej, reorganizacji układu komunikacyjnego oraz wprowadzeniu stref zamkniętych dla ruchu samochodowego w ścisłym centrum miasta, konieczności budowy ścieżek rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż nowo budowanych dróg.
 13. System prognoz krótkoterminowych stężeń zanieczyszczeń - stworzenie systemu oceny ryzyka przekroczeń poziomów kryterialnych pod kątem Planów Działań Krótkoterminowych.

Ponadto Rada Miejska Wrocławia dnia 5 września 2019 roku podjęła Uchwałę Nr XIII/316/19 w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła, rekuperatora lub gruntowego wymiennika ciepła.

Wobec powyższego każdy mieszkaniec Wrocławia może ubiegać się o zwolnienie od podatku od nieruchomości po zamontowaniu i uruchomieniu jednego z ww. urządzeń w uchwale oraz po wpisaniu inwestycji do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN).

PGN to strategiczny dokument (przyjęty Uchwałą nr XII/300/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 4 lipca 2019r.), który został opracowany dla Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego – Wrocław i 14 gmin. Dokument został stworzony, aby dać możliwość ubiegania się o dofinansowanie ze środków unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020 na działania zmierzające m.in. do redukcji emisji CO₂, innych gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń pyłowych do powietrza. Od dnia obowiązywania ww. uchwały do listopada 2020r. zostało wpisanych do PGN 413 inwestycji w obszarze „energetyka”, a wnioski o zwolnienie od podatku

od nieruchomości złożyło 151 podatników – zarówno przedsiębiorców jak i osób prywatnych.

14 listopada 2019 r., w Dzień Czystego Powietrza, prezydent Wrocławia Jacek Sutryk, przedstawił szeroki plan poprawy jakości powietrza w stolicy Dolnego Śląska. Podczas konferencji prasowej, zaprezentował kampanię „Wrocław bez smogu”, obejmującą szereg programów (finansowych, informacyjnych, promocyjnych), których celem jest zachęcenie mieszkańców miasta do wymiany źródeł ciepła.

I – BADANIA

1) Identyfikujące źródła ciepła

2) Podmiotowo - socjologiczne

Etapem wprowadzającym do planowanych działań mających na celu poprawę jakości powietrza we Wrocławiu, były szeroko zakrojone badania – zarówno dotyczące samego przedmiotu działań, czyli identyfikacji źródeł ciepła opalanych paliwami stałymi, jak i badania podmiotowe - socjologiczne - sprawdzające nastawienie mieszkańców miasta do problematyki zanieczyszczeń powietrza, tematu smogu, rezygnacji z pieców węglowych oraz innych, powiązanych zagadnień. Wyniki badań i analiz przeprowadzonych z udziałem naukowców z Politechniki Wrocławskiej oraz codzienna praca merytoryczna miejskich doradców energetycznych, przyczyniły się do powstania szeroko zakrojonej kampanii, której celem jest poprawa jakości powietrza w mieście.

https://bip.um.wroc.pl/artukul/643/43316/raport-z-badan-zrodla-ciepla-na-paliwo-stale-w-budynkach-mieszkalnych-we-wroclawiu?fbclid=IwAR2QttiYqw_iUa7sGx_alRYSOO0b2JygNLtzkAvInwB6PcPAmoEgfKEPN1o

II – KAMPANIA WROCŁAW BEZ SMOGU

Wrocław stał się pierwszym miastem w Polsce, w którym wprowadzono „Wrocław bez smogu” - mocno przemyślany i kompleksowy program, który obejmuje m.in.:

- dofinansowanie kosztów wymiany pieców (do 15 tys. zł) – KAWKA Plus;
- zwolnienia i ulgi w czynszach dla najemców komunalnych, którzy zdecydowali się na wymianę pieca;
- dofinansowanie wymiany drewnianych, nieuszczelnionych okien (do 5 tys. zł) – Termo KAWKA;
- dopłaty do rachunków za ogrzewanie dla osób, które zlikwidowały piece na paliwa stałe (do 4 tys. zł. rocznie) – Lokalny Program Osłonowy.

Wprowadzono także akcję „Zmień piec” jako kluczowy element kampanii „Wrocław bez smogu”. Filarem jej stała się wszechstronna pomoc w likwidacji pieców węglowych – od wsparcia informacyjnego, dotyczącego obowiązujących procedur i przepisów, poprzez wskazanie źródeł finansowania takiej wymiany, aż po edukację w zakresie zasad optymalnej eksploatacji nowych źródeł ciepła. Wiedza i doświadczenie, wynikające z poznania problemów i potrzeb mieszkańców, pozwoliły na odpowiednie przygotowanie materiałów i metod edukacyjnych oraz dobór dopasowanych środków komunikacji, dzięki którym akcja dociera do osób, które najbardziej takiego wsparcia potrzebują. W ramach akcji „Zmień piec” organizowane są spotkania z mieszkańcami wrocławskich osiedli, doradztwo energetyczne, szeroko zakrojona kampania outdoorowa, działania medialne oraz internetowe. Głównym założeniem akcji jest jednak bezpośrednie dotarcie do osób tych dzielnic Wrocławia, w których zagęszczenie pieców jest największe, dlatego też akcję rozpoczęto od spotkań informacyjnych na dedykowanych osiedlach.

III - MEDIA:

1) Artykuły prasowe

Zamieszczano mnóstwo artykułów nawiązujących do akcji „Zmień piec”. Można je było przeczytać m.in. w Gazecie Wyborczej, Faktie, Wroclife, Gazecie Sąsiedzkiej, Gazecie Południowej, Głosie Mordoru oraz na łamach 12 gazetek osiedlowych. Zapoczątkowano także cykl „Czwartek z doradcą energetycznym”, w ramach którego, co tydzień wrocławscy doradcy „spotykali się” z czytelnikami na łamach gazety „Fakt”. Artykuły były krótkimi poradnikami na co zwrócić uwagę przy wyborze ogrzewania, czy jak otrzymać 15 000 złotych na nowe źródło ciepła oraz wymianę okien.

2) Internet

Oprócz działań mających na celu bezpośredni kontakt z mieszkańcami, mocny nacisk położono także na szeroko zakrojoną akcję w internecie oraz mediach społecznościowych. Powstała nowa strona internetowa zmienpiec.pl, fanpage akcji, uruchomiony został także „chatbot” - wirtualny asystent miasta Wrocław. Chatbot pomaga m.in. znaleźć najważniejsze informacje dotyczące wymiany pieców we Wrocławiu, odszukać szczegóły dotyczące programów dofinansowań czy uzyskać odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

3) Cykl nagrań on - line „ Ekspert radzi”

W ramach działań internetowych powstał m.in. cykl nagrań „Ekspert radzi”. Były to spotkania online z wrocławskimi doradcami energetycznymi, z kominiarzem, strażnikiem miejskim, radcą prawnym, inżynierem czy lekarzem. Zaproszeni goście poruszali różne aspekty wymiany pieca – od szczegółów dotyczących rodzajów ogrzewania ekologicznego, przybliżenia zasad programów dofinansowań, przez kwestie prawne – na co szczególnie należy zwrócić uwagę podczas procesu wymiany pieca, aż po kwestie zdrowotne – z czego składa się smog oraz w jaki sposób wpływa na nasze zdrowie i życie.

<https://zmienpiec.pl/spotkania-online-ekspert-radzi-zmien-piec-wroclaw>

4) Program TV „Zmień piec”

Podobna formuła spotkań prezentowana była także w programie telewizyjnym „ZMIEN PIEC” w TVP Wrocław, którego celem było zwiększenie świadomości wrocławian na temat smogu i czynników jego powstawania. Prowadzący, przy wsparciu ekspertów, przedstawiał nie tylko najważniejsze zagadnienia dotyczące zanieczyszczenia powietrza, ale przede wszystkim przybliżał miejskie programy dofinansowujące i wspierające wymianę pieców na bardziej ekologiczne.

<https://wroclaw.tvp.pl/49063511/zmien-piec>

5) Radio

W ramach działań promocyjnych pojawiały się także spoty reklamowe oraz krótkie rozmowy przeprowadzane z doradcami energetycznymi w rozgłoszeniach radiowych. Usłyszeć je można m.in. w Radiu Rodzina, Radiu Wrocław, Radiu RAM, Radiu Gra.

<https://www.radiorodzina.pl/wszystkie-audycje/ekspert-radzi-zmien-piec/>

IV – DZIAŁANIA DLA WROCLAWIAN:

1) Infolinia doradztwa

Utworzono specjalną infolinię dyżurującą od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 do 18. Przeznaczona jest dla wszystkich osób zainteresowanych wymianą ogrzewania i otrzymaniem wsparcia finansowego na ten cel. Od początku 2020 roku odebrano 6388 telefonów oraz udzielono 397 porad za pośrednictwem poczty e-mail.

2) Spotkania z mieszkańcami

Doradcy energetyczni prowadzili bezpośrednie spotkania z mieszkańcami, na których wrocławianie uzyskali m.in. informacje o tym, jakie dopłaty można otrzymać, od czego zacząć wymianę pieca i jak prawidłowo złożyć wniosek o dofinansowanie. Doradcy wskazywali również dostępne rodzaje ogrzewania

i podpowiadali, na co zwrócić uwagę decydując się na nowy system grzewczy. Do 24 lutego 2020 roku odbyło się jedenaście zaplanowanych spotkań z mieszkańcami Kleczkowa. Skorzystało z nich ponad 250 osób. Ze względu na sytuację epidemiologiczną związaną z koronawirusem, Urząd Miejski Wrocławia do odwołania zmuszony był zawiesić spotkania doradców energetycznych z mieszkańcami, lecz zorganizowano alternatywę dla tych działań (współpraca z NGO).

Chcąc szerzej wyjść na przeciw potrzebom wrocławskiej społeczności, wprowadzono również weekendowe akcje informacyjne - w wielu strategicznych punktach Wrocławia, stanęły namioty, w których wolontariusze doradzali mieszkańcom w jaki sposób zamienić piec na paliwo stałe na ekologiczne źródło ciepła. Na zainteresowanych czekały pakiety zawierające informacje o dedykowanych programach.

3) Szkolenia dla instalatorów

Nieodzownym elementem sprawnej wymiany pieców jest zaangażowanie firm instalacyjnych. W związku z powyższym zorganizowano szkolenia dla firm wykonawczych. Omawiane na nich były programy dofinansowań, a w szczególności skupiono się na możliwości pozyskania dotacji oraz w jaki sposób firmy mogą zostać pełnomocnikiem inwestora przed Urzędem Miejskim Wrocławia. Tym samym mogą występować w imieniu inwestora o dotację na wymianę źródła ciepła. Przeszkolone firmy znalazły się w specjalnej bazie instalatorów. Można w niej porównać usługi i oferty konkretnych podmiotów, sprawdzić, czy dana firma oferuje usługę pełnomocnictwa, pozwala na rozliczenie bezgotówkowe oraz wykonuje usługę wymiany instalacji. Łącznie przeszkolono ponad 50 firm.

<https://zmienpiec.pl/baza-instalatorow-wyszukiwarka>

V – WSPÓŁPRACA Z NGO:

1) Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe

W ramach akcji „Zmień piec” Miasto otworzyło możliwości współpracy wrocławian ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi. Zdecydowano, aby do działań propagujących ideę konieczności wymiany starych węglowych źródeł ciepła, włączyć prężnie działające lokalnie organizacje pozarządowe. Cel to zwiększanie świadomości mieszkańców Wrocławia w zakresie korzyści wynikających z eliminacji niskiej emisji poprzez prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych. Działania ukierunkowane są na wsparcie mieszkańców tych osiedli, na których, według raportu opracowanego przez Politechnikę Wrocławską, występuje największe zagęszczenie źródeł ciepła na paliwo stałe. Zadania jakie zostały postawione przed NGO, to m.in: bezpośrednie dotarcie z informacją o akcji „Zmień Piec” do mieszkańców posiadających stare piece i przekonywaniu ich do skorzystania z finansowego i merytorycznego wsparcia przy wymianie pieca oraz udzielaniu pełnej informacji na temat instrumentów finansowych oferowanych przez Gminę Wrocław, wsparcie mieszkańców w procesie wymiany nieekologicznych źródeł ogrzewania poprzez asystę na wybranych odcinkach realizacji inwestycji, zaangażowanie interesariuszy akcji wymiany pieców do wspólnych działań skierowanych do m.in. przedsiębiorców i ich stowarzyszeń, innych partnerów instytucjonalnych: np. parafii, środowisk medycznych, uczelni wyższych, organizacji pozarządowych, Centrów Aktywności Lokalnej, zarządców itp. oraz prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych wspierających realizację powierzonego zadania publicznego. W ramach współpracy z NGO, rozpoczęto następujące działania:

1. Stałe dyżury Asystentów „Zmień Piec”, którzy po przeszkoleniu przez doradców energetycznych Gminy w zakresie programów KAWKA Plus, Termo Kawka, Lokalnego Programu Ośłonowego, Zwolnienia z Czynszu oraz innych programów wsparcia, pełnią w stałych miejscach ustalonych z Gminą,

w określonych dniach i godzinach dyżury konsultacyjne, na które zapraszani są mieszkańcy.

2. Asystenci ZP informują także o akcji „Zmień Piec” na wybranych wydarzeniach na swoich osiedlach w ramach tzw. mobilnych punktów informacyjnych, organizowanych w przestrzeni publicznej, w miejscach uczęszczanych przez mieszkańców, z uwzględnieniem miejsc handlu oraz miejsc kultu religijnego.

3. Oplakatowano bramy i rozdysponowano „pod drzwiami” materiały informacyjne, zaproszenia na spotkania/dyżury z Asystentem Zmień Piec, a także przeprowadzono akcje informacyjne za pośrednictwem lokalnych mediów.

VI – MATERIAŁY PROMOCYJNE:

1) Biuletyn Informacyjny Urzędu Miejskiego Wrocławia

Przygotowano specjalne wydanie bezpłatnego Biuletynu Informacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia – wroclaw.pl, poświęcone w całości miejskiej akcji wymiany pieców na ekologiczne formy ogrzewania oraz przeprowadzono szereg szkoleń dedykowanych instalatorom instalacji grzewczych, tak, aby mogli oni występować w roli pełnomocników w zakresie wymiany pieca i wziąć na siebie prowadzenie formalności związanych z rozliczeniem kosztów dotyczących wymiany ogrzewania. W roku 2020 nakład obejmował 3 wersje Biuletynu.

2) Ulotki

Przygotowano i rozdysponowano ulotki w kilku wersjach (m.in. z programami, dofinansowaniami, kontaktem do doradców). Do akcji włączono NGO, biblioteki, parafie, szkoły i Rady Osiedli.

3) Plakaty i bilbordy

Plakaty, billboardy i inne reklamy outdoorowe promujące akcję „ Zmień piec” pojawiły się na terenie całego miasta. Pojazdy MPK, przystanki, biblioteki, lokalne parafie, szkoły, CALe włączyły się w działania mające na celu uświadamianie mieszkańców. Przygotowano wiele wersji plakatów oraz bilbordów, aby zaciekawić odbiorcę treścią i skutecznie zachęcić do wymiany pieca oraz kontaktu z infolinią energetyczną.

Miasto Wrocław w sposób szczególny podeszło do kwestii wytwarzania czystszej energii i zwiększenia efektywności energetycznej, ponieważ postanowiło przeformatować swoją politykę w zakresie wymiany pieców węglowych z typowo dotacyjnej na kompleksowe działania informacyjne, edukacyjne, doradcze wraz ze zwiększonym zakresem finansowania.

W listopadzie 2019 roku Prezydent Wrocławia ogłosił program wymiany źródeł ogrzewania na paliwo stałe w mieszkaniowym zasobie komunalnym w latach 2020-2024. Wymiana źródeł ogrzewania obejmie w pierwszej kolejności wymianę źródeł mieszkania w budynkach 100% gminnych, a następnie mieszkania komunalne w budynkach wspólnot mieszkaniowych.

W roku 2018 strażnicy Oddziału Ochrony Środowiska Straży Miejskiej Wrocławia prowadzili kontrole w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem stosowania się do zakazu termicznego przekształcania odpadów poza przeznaczonymi do tego urządzeniami. Przeprowadzono **4394** kontroli, w tym:

- w piecach **3874** kontroli
- na powierzchni ziemi (ogniska) 520 kontrole.

W ich wyniku udzielono 14 pouczeń, nałożono 115 mandatów karnych na kwotę 24500 zł, sporządzono 10 notatek celem skierowania sprawy o ukaranie do właściwego miejscowo wydziału karnego Sądu Rejonowego we Wrocławiu.

2019				
Kontrole	Pouczenie, zwrócenie uwagi, ostrzeżenie lub zastosowanie innego środka oddziaływania wychowawczego	Mandaty		Wnioski do sądu
		liczba	kwota	
Kontrola spalanie odpadów				
4543 4179 <u>piec</u> 364 <u>ognisko</u>	24	181	47 850,00 zł	12

Ilość zgłoszeń: 5752 (5242 piec oraz 510 ognisko)

Liczba pobranych próbek: 7 (3 mandaty /1300zł oraz 4 notatki celem sporządzenia wniosku o ukaranie)

2020				
Kontrole	Pouczenie, zwrócenie uwagi, ostrzeżenie lub zastosowanie innego środka oddziaływania wychowawczego	Mandaty		Wnioski do sądu
		liczba	kwota	
Kontrola spalanie odpadów				
2084 1937 <u>piec</u> 147 <u>ognisko</u>	12	105	31 270,00zł	10

Ilość zgłoszeń: 3405 (3139 piec oraz 266 ognisko)

Liczba pobranych próbek : 16 (10 mandatów/3800zł; 6 notatek celem sporządzenia wniosku o ukaranie; 1 bez uwag)

W roku 2020 (do końca października 2020 r.) przeprowadzono:

- 263 kontrole stanu sanitarno-porządkowego jezdni, w wyniku których ujawniono 29 nieprawidłowości (zanieczyszczenie pyłem z budowy, wzbijanym następnie w powietrze przez przejeżdżające pojazdy) - kierowników budów ukarano 26 mandatami karnymi na łączną kwotę 5100 złotych oraz udzielono 3 pouczeń
- wspólnie z pracownikami ZDiUM 14 kontroli czystości ulic - ukarano 2 kierowników budów na łączną kwotę 400 złotych
- wraz z policjantami Wydziału Ruchu Drogowego KMP Wrocław 46 kontroli pod kątem czystości ulic - 4 kierowników budów ukarano mandatami karnymi na łączną kwotę 800 złotych.

W 2020 r. wykonano kilkadziesiąt lotów dronem wyposażonym w moduł "Nosacz 2". Przeprowadzone kontrole "z powietrza" nie ujawniły spalania odpadów

w instalacji grzewczej budynków. Ujawniły natomiast w niektórych przypadkach przekroczenia pyłów PM 10 oraz PM 2,5.

W dniach 22 oraz 23 a także 29 i 30 września przeprowadzone również zostało szkolenie pod nazwą „Zmień piec” dla strażników Oddziału Ochrony Środowiska oraz Oddziału Patrolowo Prewencyjnego, celem wskazania prawidłowego toku kontroli nieruchomości pod kątem spalania paliw w instalacjach grzewczych, sporządzaniu dokumentacji urzędowej z kontroli.

Funkcjonariuszom utrwalono podstawy prawne, zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu kontroli, poinformowano o orzecznictwie sądów.

Pracownicy Wydziału Wody i Energii tworzący Zespół Doradców Energetycznych zwrócili uwagę na to, w jaki sposób informować mieszkańców o skorzystaniu z programów dofinansowujących wymianę pieców oraz stolarki okiennej i drzwiowej, gdzie się udać w celu złożenia formalności, a także w jaki sposób klasyfikować już istniejące piece grzewcze oraz kominki rekreacyjne. Funkcjonariuszom przypomniano zapisy Uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie wprowadzania na obszarze Gminy Wrocław ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Szkolenie zakończyło się pokazem dostępnego sprzętu, m.in. bezzałogowego statku powietrznego (dron) wyposażonego w czujniki do wykrywania substancji chemicznych powstałych przy spalaniu odpadów w instalacji grzewczej budynków.

Ad. 2

W 2019 roku na realizację programu KAWKA Plus wydatkowano kwotę **12 051 539,65 zł, z kolei w planie budżetu na 2020 rok na program KAWKA Plus i termoKAWKA przeznaczono 17 500 000 zł.**

Ponadto w ramach Programu ochrony powietrza środki, które zostały poniesione na działania naprawcze określone w Programie ochrony powietrza dla strefy aglomeracja wrocławska, który stanowi załącznik nr 1 do Programu ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego, przyjętym uchwałą nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014 r. zostały wskazane w załączonych sprawozdaniach z Programu ochrony powietrza za lata 2018-2019.

Załączniki:

Sprawozdania z Programu ochrony powietrza za lata 2018-2019.

Na wymianę źródeł ogrzewania w mieszkaniowym zasobie komunalnym zarządcy zasobu komunalnego ZZK i WM Sp. z o.o. przeznaczyli:

- 15.916.947 zł w roku 2019
- 21.761.548 zł w roku 2020

W roku 2019 Oddział Ochrony Środowiska został wzmocniony kadrowo oraz w nowy sprzęt:

- samochód terenowy
- trzy kamery do monitoringu mobilnego
- dwa wilgotnościomierze do badania dopuszczalności spalania drewna
- dwa czujniki wykrywające obecność tlenu węgla
- urządzenie zadymiające pozwalające lokalizować miejsca nielegalnych podłączeń ścieków
- cztery drony wyposażone w kamery termowizyjne, kamery zoom, a także dwie głowice badające zawartość dymu, do monitoringu jakości powietrza.

Urządzenia powyższe są przystosowane do pomiaru konkretnych typów emisji (wykrywają związki chemiczne, które powstają w wyniku spalania odpadów).

Straż podpisała również umowę z Politechniką Wrocławską na prowadzenie badań laboratoryjnych. Dotyczy to próbek popiołów pobieranych podczas kontroli z paleniska, popielnika oraz materiału opałowego deklarowanego jako przeznaczony do umieszczenia w piecu

Ad. 3

W ramach Programu ochrony powietrza w perspektywie najbliższych 5 lat będą realizowane działania określone w uchwale nr XXI/505/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia programu ochrony powietrza dla stref w województwie dolnośląskim, w których w 2018 roku zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych.

Działania naprawcze określone w Programie ochrony powietrza przyjętym uchwałą nr XXI/505/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 lipca 2020 r.:

1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego.
2. Opracowanie harmonogramów rzeczowo-finansowych gwarantujących realizację działania nr 1 (Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego) i wdrażania uchwały antysmogowej.
3. Zwiększanie powierzchni zieleni w miastach.
4. Nasadzenia zieleni wzdłuż największych ciągów komunikacyjnych we Wrocławiu, o SDR > 30 000 pojazdów.
5. Edukacja ekologiczna.
6. Poprawa jakości taboru komunikacji miejskiej poprzez wymianę autobusów na przynajmniej spełniające normę EURO6, w strefie aglomeracji wrocławskiej.

Poprawa jakości powietrza we Wrocławiu to jeden z najważniejszych celów polityki zrównoważonego rozwoju, sukcesywnie realizowany przez jednostki miejskie od wielu już lat. Monitoring jakości powietrza prowadzony przez organy administracji państwowej pokazuje, że stan powietrza we Wrocławiu ulega systematycznej poprawie. Zgodnie z Raportem Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w 2018 r. liczba dni z przekroczeniami normy dobowej pyłu zawieszonego PM₁₀ została zarejestrowana na 2 stanowiskach pomiarowych manualnych i wyniosła na stacji pomiarowej Wrocław – Korzeniowskiego: 48 dni oraz na stacji pomiarowej Wrocław – Orzechowa: 37 dni. W roku 2019 liczba dni z przekroczeniami normy dobowej pyłu zawieszonego PM₁₀ została zarejestrowana na 2 stanowiskach pomiarowych manualnych i uległa zmniejszeniu na stacji pomiarowej Wrocław – Korzeniowskiego do 25 dni oraz na stacji pomiarowej Wrocław – Orzechowa do 11 dni (dopuszczalna częstość przekraczania poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ w roku kalendarzowym wynosi: 35 dni).

Zgodnie z powyższym liczba dni z przekroczeniami pyłu PM₁₀ z roku na rok zmniejsza się, co świadczy o tym, iż dotychczasowe działania skutkują poprawą jakości powietrza.

Ponadto we Wrocławiu został wprowadzony Wrocławski Indeks Powietrza, którego kategorie zostały tak opisane aby informować mieszkańców o stanie powietrza w sposób adekwatny do poziomu zagrożenia. Wrocławianie dowiadują się z niego kiedy warunki sprzyjają podejmowaniu aktywności na świeżym powietrzu, a kiedy warto ograniczyć przebywanie na zewnątrz. Wrocławski Indeks Powietrza jest wyświetlany na tablicach informacyjnych na przystankach komunikacyjnych oraz na stronie internetowej miasta: <https://www.wroclaw.pl>.

Wrocław planuje również przedłużyć na kolejne trzy lata zwolnienia od podatku od nieruchomości dla właścicieli budynków podłączonych do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła czy rekuperatora. Miasto zachęca w ten sposób do instalacji niskoemisyjnych źródeł energii.

Wrocław zamierza do 2024 r. wymienić wszystkie piece pozaklasowe w miejskim zasobie komunalnym, na co przeznaczy kwotę 330 mln zł. Dzięki temu możliwa będzie realizacja tzw. „uchwały antysmogowej” nr XLI/1405/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie wprowadzenia

na obszarze Gminy Wrocław ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W kolejnych latach program „Zmień piec” będzie kontynuował działania z lat poprzednich oraz skupi się przede wszystkim na promocji i dotarciu do mieszkańców poprzez współprace z NGO, uczelniami, parafiami, bibliotekami. Akcje będą kierowane głównie do klienta komunalnego. Miasto wraz ze spółkami i jednostkami przeprowadzi ankiety, doradzi oraz pomoże w wypełnieniu wniosków o dotację. Obecnie tworzony jest plan działań na rok 2021 oraz podejmowane są liczne decyzje we współpracy z Zarządem Zasobu Komunalnego, Wrocławskimi Mieszkaniami oraz spółką ARAW. Ze względu na sytuację związaną z pandemią Miasto zmuszone było do modyfikacji wcześniejszych planów. Działania dostosowano do wymagań rynku i w elastyczny sposób zareagowano na zmieniające się trendy. W latach 2021 i 2022 wybrzmi informacja, iż z każdym kolejnym rokiem dotacja na wymianę źródeł ciepła (KAWKA Plus) będzie malała:

- 2021 rok – do 15 000 zł
- 2022 rok – do 12 000 zł
- 2023 rok – do 10 000 zł
- 2024 rok – do 8 000 zł

Chcemy, by mieszkańcy kierując się tym faktem, decydowali się jak najszybciej na likwidację pieca na paliwo stałe.

Ponadto Miasto korzysta z dofinansowania ze środków Unii Europejskiej. W ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych prowadzone są 3 projekty unijne na łączną kwotę dofinansowania 27 562 182, 05 zł. W latach 2019-2022 wymienione z tych środków zostaną systemy ogrzewania w kamienicach gminnych administrowanych przez Wrocławskie Mieszkania i Zarząd Zasobu Komunalnego. Projekty finansowane są z budżetu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego (RPO WD). Przedmiotem projektów jest modernizacja systemów grzewczych w lokalach mieszkalnych w budynkach należących do miasta. W pierwszym etapie, który potrwa do końca września 2021 r. nowe ogrzewanie zostanie zamontowane w 250 lokalach mieszkalnych na terenie 29 budynków. W drugim i w trzecim etapie, które potrwają do końca 2022 r., będzie to już odpowiednio 498 i 510 lokali mieszkalnych (łącznie na terenie 106 budynków).

W latach 2021-2023 zarządcy zasobu komunalnego planują wymianę źródeł ogrzewania w mieszkaniowym zasobie komunalnym. Tabela obejmuje kompleksową wymianę źródeł ciepła w budynkach 100% gminnych. W mieszkaniach wspólnotowych mieszkańcy komunalni mogą korzystać z dofinansowania z KAWKA Plus i do końca 2022 samodzielnie wymienić źródła ogrzewania. Po tym okresie zostanie sporządzony harmonogram wymiany źródeł ogrzewania w mieszkaniach komunalnych we wspólnotach mieszkaniowych.

	Liczba budyneków	Liczba lokali z piecami	Koszt realizacji (w zł)
2021	118	1139	53.662.458
2022	148	1338	65.652.610
2023	85	433	20.565.000

Z wyrazami szacunku,

Otrzymują:

1. Adresat
2. WWE-OF – a/a.

Do wiadomości:

1. Biuro Prezydenta Wrocławia, ul. Sukiennice 9, 50-107 Wrocław
2. Biuro Rady Miejskiej Wrocławia, ul. Sukiennice 9, 50-107 Wrocław